

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

ODAVANJE PRIZNANJA DOPRINOSU ŽENA U PODRUČJU STATISTIKE POVODOM OBILJEŽAVANJA MEĐUNARODNOG DANA ŽENA

Međunarodni dan žena idealan je povod da se osvrnemo na pripadnice brojnijeg spola. Svjesni važnosti uloge žena u suvremenom društvu, kratkim pregledom statističkih podataka pridružujemo se obilježavanju „njihovog“ dana. Svakodnevni doprinos 416 žena, koje čine 78,2% zaposlenika Državnog zavoda za statistiku, omogućio je pripremu podataka koje ćemo vam predstaviti. Stručnost, marljivost i - ništa manje važna - brojnost naših zaposlenica glavni su razlozi zbog kojih se i Državni zavod za statistiku pridružuje obilježavanju Međunarodnog dana žena.

U nešto više od stotinu godina od početka ženske borbe za pravo glasa, za jednake plaće za isti posao te za bolje uvjete rada, žene su postigle ravnopravnost s muškarcima u mnogim područjima, u nekima su ih i prestigle, no u nekima su daleko od ravnopravnosti.

Evo što kaže hrvatska statistika.

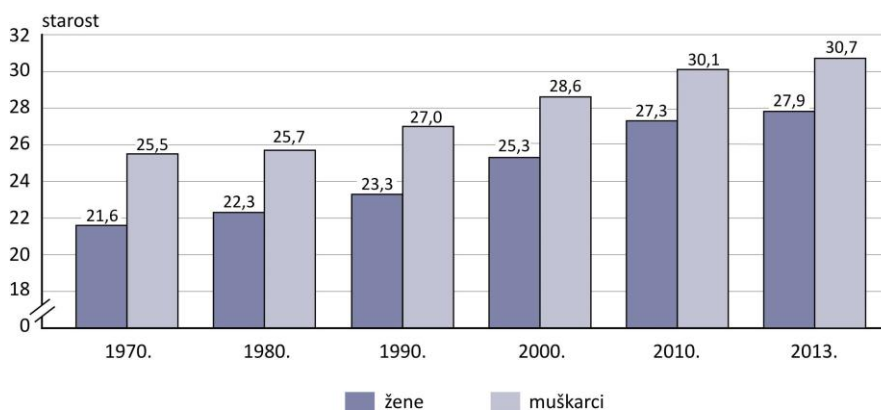
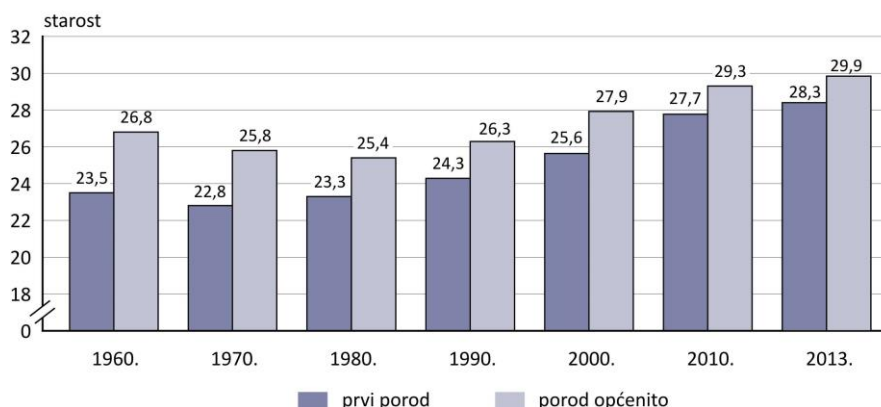
Prema procjeni sredinom 2013. Republika Hrvatska imala je 4 255 689 stanovnika, od toga su žene činile 51,7%. Takav je omjer u većini županija, no ipak je najmanji udio ženskog stanovništva u Ličko-senjskoj županiji (50,2%), dok je najveći u Gradu Zagrebu (53,2%).

Žene u prosjeku žive dulje. Očekivano trajanje života za djevojčice rođene u 2013. iznosi 80,2 godine, a za dječake 74,2 godine. Prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. među stogodišnjacima brojnije su žene; od ukupno 198 stogodišnjaka 162 su žene.

U akademskoj godini 2013./2014. visoka učilišta upisalo je 56,8% žena. Kada gledamo postotke diplomiranih studenata, podaci su opet na strani žena. Od ukupnog broja diplomiranih na visokim učilištima 2013. više od polovice čine žene, čak 58,9%. I dalje je manji broj žena s diplomama tradicionalno „muških“ fakulteta u područjima računalstva, inženjerstva, arhitekture te građevinarstva. Identična je situacija i među magistrima znanosti, sveučilišnim specijalistima te doktorima znanosti. Žene su zastupljene s 57,9% u ukupnom broju magistra znanosti i sveučilišnih specijalista te s 54,7% u ukupnom broju doktora znanosti u 2013.

Iako podaci o visokom obrazovanju idu ženama u prilog, među nepismenim stanovništvom Hrvatske prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. još je uvijek više žena (1,3%) u odnosu na muškarce (0,4%).

Žene u Hrvatskoj sve se kasnije udaju te kasnije rađaju prvo dijete. Prosječna starost nevjeste pri sklapanju prvog braka u 2013. iznosila je 27,9 godina, što je za 6,3 godine više od prosjeka iz 1970. Prema podacima za 2013. prvo dijete rađaju s 28,3 godine, što je u usporedbi s 1970. više za 5,5 godina.

G-1. Prosječna starost pri sklapanju prvog braka**G-2. Prosječna starost majke pri porodu**

Vremena ekonomske ovisnosti žena nažalost nisu nestala. Među zaposlenima u Hrvatskoj manje je žena nego muškaraca. Prema podacima za siječanj 2015. udio zaposlenih žena u ukupnom broju zaposlenih je 46,8%. Najviše je žena zaposleno u djelatnostima proizvodnje odjeće (88,34%), socijalne skrbi sa smještajem (84,95%) i socijalne skrbi bez smještaja (82,69%), dok ih je najmanje zaposleno u proizvodnji ostalih prijevoznih sredstava (7,2%), pomoćnim ostalim uslužnim djelatnostima u rudarstvu (7,6%) i proizvodnji strojeva i uređaja (10,8%). Upravo je prosječna neto plaća u djelatnosti proizvodnje odjeće bila najniža u razdoblju od siječnja do prosinca 2014. i iznosila je samo 2 972 kune.

Prosječna mjesečna neto plaća u 2012. iznosila je 5 469 kuna, a žene su u prosjeku zaradile 5,4% manju plaću ili 5 172 kune.

Svaki dan nova je prilika za osnaživanje žena kako bi se mogle nositi s izazovima vremena te biti nositeljice promjena u svijetu. U Hrvatskom saboru od prvog saziva 1990., kada je bilo 4,6% zastupnica, njihov broj se povećao i u sadašnjem sazivu iznosi 19,9%. Stvari se polako mijenjaju. U prilog tomu govori i činjenica da je Hrvatska dobila svoju prvu predsjednicu.

Žene zaslužuju bolji svijet. I zato svim ženama povodom Međunarodnog dana žena i svih ostalih dana koji su pred njima želimo ostvarenje svih svojih potencijala usprkos staklenom stropu koji ih u tome ograničava.

Sretan vam Dan žena!

Zagreb, 6. ožujka 2015.